

XV Regionalna Wystawa Zwierząt Hodowlanych (Boguchwała, 29–30 czerwca 2013)

Kolejna Wystawa Zwierząt Hodowlanych została zorganizowana na terenach wystawowych Podkarpackiego Ośrodka Doradztwa Rolniczego w Boguchwale w ramach „Dni Otwartych Drzwi”.

Na tereny wystawowe przywieziono zwierzęta gospodarskie różnych ras i gatunków – bydło ras mlecznych i mięsnych, następnie trzodę chlewną, konie, owce i kozy oraz króliki, szynszyle i ptactwo ozdobne, a także ryby.

Organizatorem Wystawy był Podkarpacki Ośrodek Doradztwa Rolniczego w Boguchwale, a współorganizatorami:

- Polska Federacja Hodowców Bydła i Producentów Mleka w Warszawie, Oddział Lubelski, Przedstawicielstwo w Rzeszowie i Biuro w Krakowie,
- Podkarpacki Związek Hodowców Bydła Mlecznego i Producentów Mleka w Rzeszowie,
- Małopolskie Centrum Biotechniki Spółka z o.o. w Krasnem,
- Polski Związek Hodowców i Producentów Trzody Chlewnej „POLSUS” Filia w Rzeszowie,
- Krajowe Centrum Hodowli Zwierząt w Warszawie,
- Regionalny Związek Hodowców Owiec i Kóz w Nowym Targu,
- Okręgowy Związek Hodowców Koni w Rzeszowie,
- Polski Związek Hodowców i Producentów Bydła Mięsnego w Warszawie, Region Południowo-Wschodniej Polski,
- Podkarpacka Izba Rolnicza w Boguchwale.

Komisarzem Wystawy był Stanisław Kawa, a komisji oceniającej zwierzęta przewodniczyła prof. Maria Ruda.

Znacząca liczba zwierząt pochodziła z gospodarstw indywidualnych – chłopskich,

a także z dwóch gospodarstw wielkostadnych – Zakładów Doświadczalnych Instytutu Zootechniki PIB w Krakowie, Sp. z o.o. – w Chorzelowie i Odrzechowej. Gospodarstwa rolne, chłopskie charakteryzują się bardzo dużymi różnicami w powierzchni, ilości posiadanych zwierząt i ich wydajności mlecznej. Średnia powierzchnia gospodarstwa chłopskiego, uczestniczącego w Wystawie, prowadzącego hodowlę bydła mlecznego wynosi 38 ha (przy rozpiętości od 6 do 150 ha), przy średnim stanie krów objętych oceną – 20 sztuk (od 3 do 59 krów) i średniej wydajności krowy w gospodarstwie na poziomie 6224 kg mleka.

W województwie podkarpackim użytkuje się około 92 tys. sztuk bydła, w tym 68 tys. krów, a kontrolą użyteczności mlecznej objęte są (grudzień 2012) 6234 sztuki o średniej wydajności rocznej w wysokości: 5841 kg mleka, 4,11% tłuszczu i 3,36% białka.

Dla poszczególnych ras wydajność mleka kształtuje się następująco:

- phf odm. cb – 6953 kg, 4,02% tłuszczu, 3,32% białka;
- phf odm. czb – 5898 kg, 4,21% tłuszczu, 3,35% białka;
- simentalska – 5299 kg, 4,13% tłuszczu, 3,38% białka;
- polska czerwona* – 4395 kg, 4,51% tłuszczu, 3,49% białka;
- polska czarno-biała* – 4778 kg, 4,04% tłuszczu, 3,31% białka;
- polska czerwono-biała* – 5286 kg, 4,13% tłuszczu, 3,26% białka.

*Rasy objęte programem ochrony zasobów genetycznych.

Gospodarstwa „farmerskie” – chłopskie prowadzą swoją działalność na wysokim poziomie w różnych warunkach środowiskowych oraz

na bardzo zróżnicowanej powierzchni i klasie gleby. Natomiast, dwa duże zakłady doświadczalne zajmują się produkcją rolną i zwierzęcą oraz realizują swoje zadania statutowe w zakresie badań naukowych i wdrożeniowych.

W Zakładzie Doświadczalnym IZ PIB w Chorzelowie są realizowane badania statutowe i produkcyjne. Zakład gospodaruje na 660 ha użytków rolnych, na których prowadzi głównie produkcję rolną, która zapewnia paszę na potrzeby zwierząt. W Chorzelowie utrzymywane jest ponad 500 sztuk bydła, w tym 260 krów mlecznych rasy phf, bydło polskie czarno-białe, objęte programem ochrony rezerwy genetycznej w ilości do 30 sztuk, a także młodzież żeńska – około 240 sztuk. Wydajność mleczna na fermie za ostatnie 12 miesięcy (z kontroli użytkowości mlecznej z 4.07.2013 r.) wynosi dla 260 sztuk – 9539 kg mleka – 4,10% tłuszczu – 3,38% białka.

Stado krów objęte jest kontrolą użytkowości mlecznej od 50 lat. Obecna obora ma 35 lat i jest ciągle modernizowana, wolnostanowiskowa, z nową od dwóch lat halą udojową na 20 sztuk.

Zakład jest dobrze zarządzany przez Prezesa Spółki, dr. Jerzego Fijała. Pracuje w nim duży i dobry zespół pracowników w różnych działach naukowych, gospodarczych i administracji. ZD Chorzelów uczestniczy w realizacji doskonalenia użytkowości zwierząt gospodarskich w kraju, zdobywając także na wystawach regionalnych i krajowych wyróżnienia i czołowe miejsca za prezentowane zwierzęta.

Drugim Zakładem, który uczestniczy ze swoimi zwierzętami w wystawach krajowych i regionalnych (bydło, konie, kozy) jest Zakład Doświadczalny IZ PIB w Odrzechowej. ZD prowadzi swoją działalność gospodarczą i naukową na obszarze 1550 ha użytków rolnych (w tym 1200 ha użytków zielonych), a najbardziej istotnym kierunkiem jest hodowla bydła rasy simentalskiej w ilości około 1100 sztuk fizycznych. Bydło to znajduje się w dwóch oborach: Pastwiska i Odrzechowa.

W Pastwiskach utrzymywane jest 110 krów w systemie uwięziowym, a także odchowuje się cielęta do wieku 6 miesięcy. Istnieje tu możliwość prowadzenia różnych doświadczeń z zakresu odchovu i żywienia cieląt oraz odchovu jałowizny do okresu cielności. Także tutaj odchowywane są buhaje do oceny mięsnej

buhajów ojców następnego pokolenia na podstawie wydajności opasowej i rzeźnej potomstwa. Wydajność krów w tej oborze za ostatnie 12 miesięcy (wg kontroli użytkowej mlecznej z 13 czerwca 2013 r.) wynosi dla 106 sztuk – 6163 kg mleka – 3,97% tłuszczu – 3,42% białka. W oborze Odrzechowa użytkowane jest natomiast stado krów rasy simentalskiej w ilości około 275 sztuk, o średniej wydajności za ostatnie 12 miesięcy (wg kontroli użytkowości mlecznej z 13 czerwca 2013 r.) dla 276 sztuk – 5698 kg mleka – 4,12% tłuszczu – 3,54% białka. W Zakładzie są jeszcze dwa stada: jedno – rasy simentalskiej w typie „mięsnym”, objęte kontrolą użytkowości mlecznej w ilości około 80 krów oraz drugie – rasy Hereford w ilości 100 sztuk fizycznych. Zespołem zootechnicznym w Dziale Bydła kieruje inż. Aleksander Miejski (główny hodowca), a konsultantem jest prof. Jan Trela. Oprócz bydła, w Zakładzie znajduje się stado koni rasy huculskiej – około 100 sztuk (w tym 44 klacze) – objęte programem ochrony rezerwy genetycznej. W ostatnich latach udało się odtworzyć stado kóz rasy karpackiej, które liczy obecnie około 60 sztuk. Ważną gałęzią produkcyjną w Zakładzie jest produkcja pasz gospodarskich na potrzeby tej dużej ilości zwierząt. Spółką od wielu lat kieruje wielki miłośnik bydła simentalskiego i koni huculskich dr inż. Władysław Brejta.

Ocena bydła

Na placu wystawowym przedstawiono do oceny 36 sztuk bydła ras mlecznych z 26 gospodarstw chłopskich oraz dwóch zakładów doświadczalnych. Komisja, w składzie: Grzegorz Przyjemski i Jerzy Jakubiec, dokonała oceny:

- 6 sztuk – jałówek cielnych rasy phf,
- 5 sztuk – pierwiastek rasy phf odm. cb,
- 5 sztuk – krów w II laktacji rasy phf odm. czb,
- 4 sztuk – krów w III laktacji i wyższej rasy phf odm. cb,
- 5 sztuk – krów rasy phf odm. czb,
- 7 sztuk – krów rasy simentalskiej,
- 3 sztuk – krów rasy polskiej czerwonej,
- 1 sztuki – krowy rasy Jersey.

Wyniki oceny zwierząt wykazały bardzo dobre przygotowanie ich do prezentacji – wszystkie zwierzęta uzyskały I nagrodę, spełniając ustalone regulaminem kryteria, a ładniejsze

i najładniejsze z nich otrzymały tytuł wiceczempiona i czempiona. Najwyżej oceniona krowa otrzymała tytuł super czempiona Wystawy.

W grupie jałówek cielnych czempionem została jałówka **Kinga** z hodowli Barbary Kasprzyk z Maćkowic, a wiceczempionem jałówka **Kalina** z gospodarstwa Jerzego Misia z Łukawiec. Wśród krów pierwiastek rasy phf odm. cb czempionat otrzymała krowa **Kodyga** z obory ZD IZ PIB Chorzelów, a wiceczempionat **Perelka** z obory Bronisława Dziaducha z Maćkowic. W grupie krów w II laktacji rasy phf odm. cb czempionem została krowa **Karena** z obory Artura Paśko z Glinika, natomiast wiceczempionem **Elwira** z obory ZD IZ PIB Chorzelów. Spośród krów, będących w III laktacji i wyższej, w rasie phf odm. cb czempionat przyznano krowie **Salwa** z obory ZD IZ PIB Chorzelów, a wiceczempionat krowie **Czubatka** z obory Andrzeja Wojtonia ze Wzdowa. W grupie krów rasy phf odm. czb czempionem została **Delta** z gospodarstwa Sławomira Bukwały ze Szklar, a wiceczempionem **Malina** z gospodarstwa rolnego Andrzeja Kołodzieja ze Starego Lublińca. W rasie krów simentalskich na czempiona wybrano krowę **Brydzia** z gospodarstwa rolnego Krystyny Żarów z Bandrowa Narodowego, a na wiceczempiona krowę **Kalina** z gospodarstwa rolnego Jerzego Stączka z Jaćmierz. Spośród krów rasy polskiej czerwonej czempionem została **Kubisia** z obory Jana Tutki z Cygan. Ostatnia oceniana krowa, rasy Jersey uzyskała I nagrodę i jako jedyna była przedstawicielką tej rasy na Wystawie.

Spośród zwierząt, które uzyskały czempionaty, wybiera się najładniejszą sztukę – super

czempiona Wystawy, którym została krowa **Karena PL005211100211** z obory Artura Paśki z Glinika, o numerze katalogowym 29, rasy phf odm. cb, urodzona 16.11.2009, po matce Klaudii PL005133961839 G i ojcu Laramee-Mor US134170608, o maksymalnej wydajności za 305 dni laktacji – 8169 kg mleka – 3,89% tłuszczu – 2,66% białka.

Miłym akcentem na zakończenie oceny była prezentacja cieląt przez młodych hodowców na ringu zorganizowanym przez MCB Sp. z o.o. w Krasnem – pokaz prowadziła prof. Maria Ruda, a młodzi hodowcy otrzymali różne nagrody i upominki.

W drugim dniu Wystawy, po Mszy Świętej w Kościele Parafialnym odbył się przemarsz uczestników przy dźwiękach orkiestry na Plac Wystawowy i uroczyste jej otwarcie z udziałem licznych gości, zgromadzonych rolników i publiczności.

Wystawę zaszczycił swą obecnością Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi, Stanisław Kalemba, który wręczył puchar dla super czempionki Wystawy.

Wyróżnieni hodowcy zostali nagrodzeni licznymi dyplomami, pucharami i nagrodami rzeczowymi. Wszystkim hodowcom, organizatorom, sponsorom, pracownikom PFHBiPM, PODR oraz licznie zgromadzonej publiczności serdecznie dziękujemy.

Do miłego zobaczenia w następnym roku.

Jan Trela – Instytut Zootechniki
PIB w Krakowie

Teresa Tromska – Podkarpacki
ZHBMiPM, Rzeszów

Nagrodzeni „Młodzi hodowcy”

MRiRW Stanisław Kalemba wręcza puchar dla hodowcy superczempionki

Superczempionka Wystawy – krowa
KARENA z hodowli Artura Paški z Glinika

Czempionka w grupie jałowic cielnych
– KINGA z hodowli Barbary Kasprzyk
z Maćkowiec

Czempionka w grupie pierwiastek
– KODYGA z hodowli
ZD IZ PIB Chorzelów

Czempionka w grupie krów
w III laktacji i wyższej
– SALWA z hodowli
ZD IZ PIB Chorzelów

Czempionka w grupie krów PHF odm. czb.
– DELTA z hodowli Sławomira Bukały
ze Szklar

Czempionka w grupie krów simentalskich
– BRYDZIA z gospodarstwa Krystyny
Żarów z Bandrowa Narodowego

Czempionka w grupie krów rasy
polskiej czerwonej – KUBISIA
z obory Jana Tutki z Cygan

Nagrodzeni za duży wkład w organizację
wystaw hodowlanych

Fot. w art.: A. Kruk (PFHBiPM Przedstawicielstwo Rzeszów)